

Sønderjylland.

De fortvivlede Boligforhold. Haderslev, 10. Septbr. Skolekommissionen drøftede i Gaar det overordentlig vanskelige Boligspørgsmaal. Det viser sig, at der er 6 gifte Lærere, som ingen Lejlighed kan faa i Byen, foruden en Del ugifte Lærere og Lærerinder, der maaske nok kan faa et møbleret Værelse, men maa betale saadanne Aagerpriser — 70 Kr. om Maaned, hvor den normale Pris er 25—35 —, at de absolut ikke kan bestrejde Udgifterne.

Paa Forespørgsel oplystes fra Bolignævnets Side, at det er saa godt som umuligt at skaffe Lejligheder, da man efter dansk Huslejelovgivning savner Bemyndigelse til at gribe ind paa tilstrækkeligt virksom Maade.

Det vedtoges at lade nogle Medlemmer af Skolekommissionen forhandle med Administrator Haarløv for gennem ham at henvende Borgernes Opmærksomhed paa, at de unormale Tilstande ikke alene vanskeliggør de kommunale Embedsmænds Ansettelse herved, men ogsaa Statsembedsmændenes. Samtidig vil der fra Skolekommissionens Side komme en indtrængende Henstilling til Byens Beboere om at stille Værelser til Raadighed for gifte og ugifte Lærere mod en rimelig Godtgørelse, da man ellers risikerer, at Skolen slet ikke kan gennemføres. Flere af de nyantagne Lærere er blevne saa betænkelige, at de tager deres Ansøgninger tilbage, saafremt de ikke kan faa deres Familier herved.

Administrator Haarløv. Haderslev, 6. September. For nogen Tid siden udsendte et københavnsk Telegrambureau en Meddelelse om, at Administrator Stiftsamtmand Haarløv i en nær Fremtid vilde forlade Stillingen som øverste administrerende Embedsmand i de genforenede sønderjydske Landsdele, idet der var Tale om en Forflyttelse til det ledige Stiftsamtmands-Embed i Odense.

Der meddeles nu et Forlydende om, at der er Sandsynlighed for, at Stiftsamtmand Haarløv forlader Nordslesvig. I hans Sted skulde som Administrator være taget i Udsigt Kontorchef Hammerich, tidligere i Ministeriet for sønderjydske Anliggender.

Dybbølposten. I Anledning af „Hejndal's Meddelelse om, at „Dybbølposten“ skulde være solgt til et Aktieselskab, og at Grunden til de nye Planer skulde søges i, at der indenfor Bladets Tilsynsraad ikke herskede Enighed med Hensyn til Ledelsen af Bladet under Redaktør Grau, skriver „Dybbølposten“: Denne Meddelelse har Rygtets løse Præg. Hvad der er sket med „Dybbølposten“ er dette, at Selskabet paa et Møde forleden enstemmig har vedtaget at sælge Bladet til Redaktørerne Filskov og Grau, saaledes at disse forpligter sig til at danne et nyt Aktieselskab paa en bredere Basis til 1. Januar 121.

Det fremtidige Arbejde for Landsmænd Syd for Grænsen. D. 2. September samledes i København Repræsentanter for Landets forskellige sønderjydske Foreninger med Landsmænd fra de ikke-genvundne Dele af Sønderjylland til Drøftelse af det fremtidige, nationale Arbejde Syd for Grænsen. Til at overveje Formerne for et Fællesskab mellem Foreningerne i dette Arbejde og med Bemyndigelse til midlertidigt at udgøre et Centralorgan herfor nedsattes et Udvalg bestaaende af Rektor H. P. Hansen, Folketingsmand Vanggaard, Grosserer V. Aage Møller, Redaktør Willemoes, Ribe, Dr. phil. Holstein-Rathlau, Aarhus, Folketingsmand, Grev B. Holstein, Dr. med. Harslof, Folketingsmand, Kaptajn Eigil Jørgensen, Oberst

Joh. Jørgensen, Gaardejer Cornelius Petersen, Tønder, og Overretsadvokat Manthey Wagner. Dette Udvalg har den 7. Sept. konstitueret sig med Rektor Hansen som Formand og Oberst Jørgensen som Sekretær.

„Det Sønderjyske Kompagni“. Et stort nyt nationalt Foretagende. For at fremhjelpe Erhvervsvirksomhed i Sønderjylland blev paa et Fredag den 10. Sept. i Det Østasiatiske Kompagnis Bygning afholdt Møde stiftet et Aktieselskab under Navn „Det Sønderjyske Kompagni“ med en Kapital paa 5.000.000 Kr., hvoraf ved Tegningen indbetaltes 20 pCt.

Selskabets Sæde er Aabenraa: Bestyrelsen bestaar af: Grev Schaack, Schaackenborg, Formand, Admiral A. du Plessis Richelieu, Næstformand, Grosserer A. Outzen, Haderslev, Gaardejer J. From, Fjellstrup, Bankdirektør Rossen, Tønder, Bankdirektør Nielsen, Sønderborg, Mejeriejer J. Zachariassen, Dybbøl, Teglværksejer Kr. Hollesen, Iller, H. P. Hansen, Aabenraa, Kaptajn Michelsen, Aabenraa, Borgmester H. Fink, Aabenraa, og Direktør i Det Østasiatiske Kompagni J. Madsen-Mygdal.

De sønderjydske Slotte. København, 8. Sept. Finansudvalget afholdt i Eftermiddag et Møde, i hvilket Statsministeren og Udenrigsministeren gav Meddelelse om Salget af Sønderborg og Graasten Slotte. Salget betegnedes som ganske ulovligt; det var sket uden den danske Regerings og Konges Vidende. Saa snart Underskriften af „Trekant-Traktaten“ har fundet Sted, vil Slottene blive overtaget af den danske Stat, eventuelt eksproprierede. Det er Hensigten at omdanne Sønderborg Slot til en stor Landbrugsskole. Fra Prins Harald og Prinsesse Helene forelaa der en Skrivelse, hvori de erklærede sig villige til i et og alt at rette sig efter den danske Regerings Bestemmelser.

Tysk eller Dansk? Det har vakt Undren, at officielle Bekendtgørelser fra Myndighederne i de sønderjydske Landsdele endnu saa sent som ved September Maanedes Begyndelse er fremkomne paa Tysk. Saaledes kunde man den 2. ds. læse Bekendtgørelse om en Lysning til Vielse i Sønderborg, dateret „Sønderburg am 27. August 1920“ og underskrevet „Der Standesbeamte: in Vertretung: Hansen“ og med fuldstændig tysk Tekst.

Efter Henvendelse til Justitsministeriet henleder „B. T.“ Opmærksomheden paa en justitsministeriel Bekendtgørelse af 31. August 1920, hvorefter de hidtil benyttede Protokoller og Blanketter i de sønderjydske Landsdele kan benyttes indtil 1. Oktober. Hvilket altsaa vil sige, at Myndighederne indtil dette Tidspunkt kan — men naturligvis ikke skal — benytte det tyske Sprog.

Stort Heste-Smugleri. Det er iflg. „Flensb. Av.“ lykkedes Grænsopolitiet at opklare et stort Heste-Smugleri. Der er anholdt to danske Hestehandlere, og de af dem medførte Heste til en Værdi af 500.000 Mark er blevne beslaglagte. Efter et Forhør ved Amsretten forblev Hestehandler Hansen fra Rødding i Arrest, medens en Hestehandler fra Skive atter kom paa fri Fod.

Frihed eller Tvang.

Det gamle Europas Socialdemokratier er bragt i en slem Forlegenhed af Bolshevismen. Nu har man i saa mange Aartier gaaet og arbejdet for Verdensrevolutionen, agiteret og holdt Taler, mange Taler; til sidst var det lige ved, at selve Talerne blev det vigtigste, medens det, der skulde opnaas ved dem, fortonede sig i en ubestemt Fremtid. Og saa lige med eet duk-

ker der en lille, determineret Klike frem, som siger: Slut jer til os, saa har I Verdensrevolutionen lige med det samme! Nu staa Socialdemokraterne og ved ikke, hvad de skal svare; Bolshevikerens brutale Metoder huer ikke Førerne, som efterhaanden i Agitationens vellønnede Tjeneste er blevet gode Burgeois, og de Menige ved heller ikke helt, hvad de skal sige til dette Tvangsregimente, mod hvis Strengthed den mest inkarnerede Militarisme bliver Børneleg.

Baade i Frankrig og i Tyskland er der indtraadt Splittelse blandt Socialisterne paa Spørgsmaalet om Tilslutning eller til tredje Internationale, til Mændene i Moskva. For Tysklands Vedkommende er det naturligvis kun de uafhængige Socialister, Talen her er om; de Mænd, der i sin Tid fulgte Scheidemann, er for jævnt borgerlige til overhovedet at ville have med Lenin eller Trotzki at bestille.

„Vorwärts“, der paa god, tysk Vis ynder at udbrede sig i trivielle Almindeligheder, forklarer højtideligt, at Splittelsen i Arbejderpartiet — ikke blot i Tyskland, tilføjer Bladet, men i hele Verden — hidrører fra Modsetningen mellem de to Principer, den demokratiske og den diktatoriske Socialisme. Af disse to uforenelige Principer er der nu, mærkeligt nok, fremgaaet en Deling i tre Partier: Socialdemokrati (det vil sige Flertalsocialister), Uafhængige og Kommunist. De første holder paa det demokratiske Princip, de sidste paa det diktatoriske, og de Uafhængige vilde gerne forene dem begge. Da dette nu i Praxis ikke lader sig gøre, kommer det, naar Valget skal træffes, til en Spaltning.

Fra Moskva har Ernst Däumig, der kommer hjem fra denne By som en af de tyske uafhængige Socialistpartis Delegerede, hjembragt en Række Betingelser for Optagelsen i tredje Internationale. Man er jo allerede vant til adskilligt fra det røde Hovedkvarter, men disse Betingelser forbyrder alligevel ved den Skraphed, hvormed de udelukker al Diskussion. Det hedder blandt andet, at enhver enkelt, der rejser Opposition mod disse Betingelser, maa udelukkes af Partiet, inden det kan optages i tredje Internationale. Paa den Maade sikrer Lenin sig, at den Tilvækst, hans røde Hærskare faar, bliver maaske ikke saa talrig, men i hvert Fald sammensat af lutter paalidelige Elementer, der lystrer blindt og stumt. Og naar man er ude for at lave Verdensrevolution, saa er det den Slags Tilhængere, man har Brug for.

Tyskere, og ikke mindst Socialdemokrater, af hvad Afskygning de saa er, holder imidlertid nok af at øve Kritik og at høre sig selv tale, og en saadan døvstum Lydighed, der ligefrem minder om det jesuitiske „perinde ac cadaver“, falder dog de fleste lidt for Brystet. Og ikke mindst Førerne. Thi hvad vil de blive til efter en Tilslutning til Moskva; de vil simpelt hen blive sat fra Bestillingerne, degraderes og forsvinde i de Meniges mørke Rækker. Men det var dog ikke for blot at opnaa dette, at man i sin Tid raabte sig hæs paa Hundreder af Møder.

I ethvert Parti, og navnlig da i det socialdemokratiske, er der imidlertid altid et vist Antal Fanatikere, og til dem har Lenins Ord Budskab. I Bolshevismen er der et vist religiøst Element: Forkyndelsen om Verdensrevolutionen, det er ikke noget, man kan ræsonnere over, det er lige som tidligere Forkyndelser om det tusindaarige Rige, der er nok, noget, man enten tror paa eller ikke tror paa. Og disse Fanatikere trænger til at tro og behøver kun at tro; jo mere et Menneske i Fanatismens Tjeneste tager sin Fornuft fangen, desto større bliver hans Hænderkraft.

Og netop herpaa er det, at Bolshevismens Ledere, der i Meneskekundskab ikke staa tilbage for en Loyola, omend med mindre ophøjede Motiver end denne — netop herpaa er det, at de tager Sigte. I den Organisation, der skal skabes, skal, som Hilferding meget rigtig gør opmærksom paa i „Freiheit“, den øverste Ledelse være hemmelig; her er nemlig ikke Brug for Kritik, men for Lydighed.

Ved Siden af de polske Vaaben staa den civiliserede Verdens Haab ogsaa til de tyske Arbejderes kritiske Sans og sunde Fornuft. Det er tilgiveligt, om man, efter hvad man har set fra Tyskland i de sidste Par Aar, er tilbøjelig til at stole mere paa de første end paa den sidstnævnte Faktor. Men for Tysklands egen Skyld maa man haabe, at den af Däumig overbragte Opfordring til blindt og uden nogen som helst Kontrol eller Kritik at give sig Mændene fra Moskva i Vold, vil blive mødt med et bestemt Afslag, ogsaa af de Uafhængige.

„Natt.“

FARM TIL SALG.

En vel „improved stock and grain Farm“ i et skandinavisk Settlement i Howard Co., Nebr., kan købes billigt og paa rimelige Vilkaar, hvis Handel sker snart. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Ejeren.

N. J. Johnson,
Wolbach, Nebr.

TÆNKER DE PAA AT REJSE TIL CANADA?

Vi giver Oplysninger med Hensyn til Vegreville-Distriktet.

Dette Land ligger ved Hovedlinjen af Canadian National Railway. Tæt ved By med godt Marked. Jorden giver vældige Afgrøder. Rigelig Regn. Irrigation er ikke nødvendig. Ingen Mangel paa Brændsel—Masser af Kul og Træ Det bedste Distrikt for blandet Farmdrift i Alberta. Mange dyrkede eller udyrkede Farme til Salg for meget mindre, end de er værd. Skriv til os.

THE VEGREVILLE LAND CO.
H. O. Braden, Mgr.
Vegreville — Alberta.

DET STORE SKANDINAVISKE SETTLEMENT I LUCK.

Polk County, Wisconsin, som var grundlagt i Aaret 1869 af M. C. Pedersen, er nu et af de største skandinaviske Settlementer i Staten. Der er her en glimrende Agerdyrkningsøgn med talrige Indsøer, Vandløb, gode Veje, Telefoner, Kirker og Skoler, Farme kan købes til meget rimelige Priser. Hvis interesseret, skriv til Pedersen Land & Loan Company, Luck, Wisconsin. Kontor i State Bank Building.

Er De interesseret i at købe godt og billigt Majs, Hvede og Alfalfaland, skriv efter Bogen: „Montana Opportunities.“ A. C. Farmer, Miles City, Mont.

EN JULEGAVE.

Fra Amerika af

Pastor N. P. Gravengaard. Bogen er paa 160 Sider godt indbunden og koster \$1.00. Den samme Bog er oversat paa Engelsk med Tittel

„A Christmas Gift“ og koster indbunden \$1.50. Begge Bøger faaes i Dan. Luth. Publ. House, Blair, Nebr.

Søndagsskolebøger og Sangbøger.

ABC med Billeder	\$0.25
Ny ABC med Billeder30
Ny dansk Læsebog, I30
Ny dansk Læsebog, II30
Luthers lille Katekismus10
Luthers Small Catechism10
Balslevs Lærebog (engelsk)30
Balslevs Lærebog (dansk)30
Balslevs Bibelhistorie (engelsk)40
Balslevs Bibelhistorie (dansk)30

Danske Søndagsskolebøger

Begynderklassen Gamle Testament40
Mellemklassen Gamle Testament40
Begynderklassen Nye Testament40
Mellemklassen Nye Testament40

Engelske Søndagsskolebøger

Bible Stories Primary Old Testament40
S. S. Book Intermediate Old Testament40
S. S. Book Senior Old Testament40
Bible Stories Primary New Testament40
S. S. Book Intermediate New Testament40
S. S. Book Senior New Testament40

Sangbøger

Sangeren Nr. 10 Lommeformat Shirting50
Sangeren Nr. 11 Lommeformat Læderbind80
Sangeren Nr. 12 Lommeformat med Guldsnit	1.00
Sangeren Nr. 13 Musikudgave, Shirting	1.50
Sangeren Nr. 14 Musikudgave, Læderbind	2.50
Indre Missions Sangbog med Tillæg75
Indre Missions Sangbog med Melodier	2.00
The Annex (engelsk)30
The Lutheran Hymnary Shirting (engelsk)75
The Lutheran Hymnary Musikudgave	1.75
Concordia Shirting (engelsk)40
Concordia Musikudgave (engelsk)	1.00
Hymnals Shirting (engelsk)40
Hymnals Musikudgave (engelsk)	1.25

Salmebog for Kirke og Hjem

Nr. 30 med Tekster Morocco Guldsnit	3.00
Nr. 30 uden Tekster Morocco Guldsnit	2.75
Nr. 28 med Tekster Presset Læderbind Guldsnit	2.25
Nr. 23 med Tekster Presset Shirting	1.50
Nr. 303 Mellemstillede Presset Læderbind	3.50
Nr. V98 Konvent med Tekster Morocco Guldsnit	4.20

DAN. LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Gaver modtaget til Bethania Børnehjem, Waupaca, Wis.

Waupaca, Wis., Hans Jensen \$10, J. P. Rasmussen \$5, Jakob Nelsen 1 Sæk Kartoffler. Council Bluffs, Ia., Tabitha Sewing Society 6 Forklæder, 4 Kjøler, 4 Par Blumers, 6 Underskørter. Waupaca, Wis., Mrs. John Madsen en Pakke brugt Tøj. Chicago, Ill., fra de unge Piger i Ebenezer Mgh., 5 Kjøler, 2 Natkjøler, 3 Drengbluser, 2 Trøjer. Racine, Wis., P. Poulsen \$5. Oshkosh, Wis., Peter Kroger \$5. Indianapolis, Ind., fra nogle Kvinder 7 Forklæder. Waupaca, Wis., Camilla Andersen \$3, Mrs. Jens Nelsen \$1. Jamestown, Kan., fra Oak Creek Luth. Sunday School \$15. St. Poul, Minn., Hamden Ave. 2 Stk. Flanel, 2 Kjøler. Waupaca, Wis., Peter Petersen Smedearbejde for \$8, Irving Petersen Lind 1 Sæg Æbler, Peter Mortensen 2 Sække Æbler, Mr. Bendixen 2 Bus. Løg.

Hjertelig Tak for Gaverne. Anton Petersen.

Til Børnehjemmene.

Før kvitteret, se Bbl. Nr. 39 #2015.66. Northfield, Minn., P. Petersen \$5. Denmark, Wis., Trefoldigheds Mgh.s S. S. \$26.51. Ferdale, Calif., Vor Fr. Mgh., Hans P. David- sen \$15. Audubon, Ia., Ebenezer Mgh., Over- skud fra en Søndagsskolefest \$6.15. Audubon, Ia., Ebenezer Mgh., Mrs. H. P. Ras- mussen \$10. Little Settle, Mish., Kvindef, \$10. Ellendale, Minn., Rose og Lillie Camp \$2.50, Mrs. C. Camp \$2. Moorhead, Ia., Bethesda Mgh., S. S. til Elk Horn Hj. \$5. Hutchinson, Minn., Kvindef. \$20. Chicago, Ill., A. C. Junker \$5. Audubon, Ia., Ebene- zer Mgh., Otto C. Jensen og Hans Christian Hansen, hv. \$10. Owatonna, Minn., Bethania Eng. Luth. Church \$5. Marcus, Ia., Pastor J. Spø \$5. Webster Grove, Mo., Bethania Mgh.s S. S. \$21.50. Sidney, Mont., Pella og Brorson Mgh.s S. S. \$16. Racine, Wis., Im- manuels Menigh., en Kollekt \$31. Council Bluffs, Ia., Jens Hansen \$5. Evan, Minn., Jens Mikaelson \$10. Greenville, Mich., Geo. P. Johnsen \$5. Blair, Neb., Junior Tabitha Society, til Elk Horn Hj. \$14. Shennington, Wis., Den luth. S. S. \$5. Laurens, N. Y., Matthæus Mgh. \$18. Trufant, Mich., Niels Petersen 50c. Froid, Mont., Alice Lund \$2.45. Beresford, S. Dak., S. S. \$7.68. Tilsammen \$2288.95.

Blair, Nebr., den 28. Sept. 1920.
Modtaget med Tak! Otto Hansen.